

SUOMENMAAN VIRALLINEN TILASTO.

XXIV.

AISTIVIALLISKOULUT.

15.

ALAMAINEN KERTOMUS

SUOMEN AISTIVIALLISKOULUJEN

TOIMINNASTA

LUKUVUONNA 1908—1909.

KOULUTOIMEN YLIHALLITUKSEN ANTAMA.

HELSINGISSÄ 1913.

KEISARILLISEN SENAATIN KIRJAPAINOSSA.

Alamainen kertomus Suomen aistivalliskoulujen toiminnasta lukuvuonna 1908—09, Koulutoimen Ylihallituksen antama.

I. Yleiskatsaus.

Aistivalliskoulujen toiminta nyt kyseessä olevana lukuvuonna on häiriytymättä jatkunut sen uudestijärjestämissuunnitelman mukaan, joka vahvistettiin armollisella asetuksella maaliskuun 29 p:ltä 1904. Siten on uusia oppilaita lukuvuoden alussa otettu vastaan, paitsi yli-ikäisten kuuromykkien kouluihin, myös kaikkiin kuuromykkäin lasten kouluihin sekä Kuopion sokeainkoulun.

Kaikkien aistivalliskoulujen oppilasmäärä oli lukuvuonna 1908—09 yhteensä 879, näistä 659 kuuromykkäinkouluissa, 158 sokeainkouluissa sekä 62 tylsämielisten kouluissa. Vastaavat luvut edelliseltä vuodelta ovat 774; 551; 161 ja 60.

Kuuromykkäinkouluihin otettujen oppilaiden koko määrästä opetettiin 534 eli 81 % lasten kouluissa ja 125, vastaten 19 %, yli-ikäisten kuuromykkäin kouluissa.

Kuuromykkäin lasten kouluihin otetuista oppilaista sai 431, vastaten 81 %, opetusta puhemetoodin mukaan sekä 103 eli 19 % opetusta kirjoitusmetoodin mukaan.

Opetuskieleen nähden oli 574 eli 87 % kuuromykkäinkoulujen oppilaista suomenkielisissä laitoksissa sekä 85 eli 13 % ruotsinkielisissä laitoksissa.

Sokeainkoulujen oppilaista oli 106, vastaten 67 %, lasten kouluissa sekä 52 eli 33 % täysikasvuisten sokeiden kouluissa.

Kouluihin otettujen sokeiden koko määrästä opetettiin 151 eli 96 % suomenkielellä sekä 7 eli 4 % ruotsinkielellä.

Tylsämielisten lasten laitokseen otetut oppilaat jakaantuivat kummankin kieliosaston kesken niin, että suomenkielisessä osastossa oli 49 sekä ruotsinkielisessä 13 oppilasta.

Aistivalliskoulujen koko oppilasmäärästä sai 753, vastaten 86 %, opetusta valtionlaitoksissa sekä 126 eli 14 % valtion avustamissa yksityisissä laitoksissa.

Ylihallituksen tekemästä esityksestä on K. Senaatti, Kirkollisasiain Toimituskunnan kirjelmän mukaisesti 21 p:ltä lokakuuta 1908, määrännyt, että ehdotusta laatimaan ohjesäännöiksi ja opetussuunnitelmiksi maan aistivalliskouluksia varten on asetettava erityinen komitea aistivalliskoulujen tarkastajan Valter Forsiuksen puheenjohtannolla sekä samalla jättänyt Ylihallituksen teh-

täväksi kutsua tämän komitean muiksi jäseniksi yhden edustajan jokaista aistivallisopetuksen eri kouluryhmää kohti, jota paitsi eri koulujen ohjesääntöjä laadittaessa asianomaisen koulun johtaja, ellei hän jo ennestään ollut komitean jäseneksi valittu, saataisiin komitean jäseneksi kutsua. Samalla on K. Senaatti määrännyt, että asianomaisille opettajistoille, ennenkuin puheena olevien ohjesääntöjen lopullisia ehdotuksia valmistetaan, on annettava tilaisuus lausua ehdotuksista mielipiteensä. Tätä määräystä noudattaen on Ylihallitus sanotun komitean jäseniksi kutsunut ja määrännyt kuuromyökkäinkoulun johtajan Kust. Killisen, sokeainkoulun johtajan K. Sipilän sekä Perttulan tylsämielisten lasten kasvatuslaitoksen johtajan E. L. Hedmanin.

Armollisella määräyksellä 7 piltä lokakuuta 1908 on Hänen Keisarillinen Majesteettinsa käsenyt, että siihen kuuromyökkäin lasten suureen lukumäärään nähden, joka on ilmoitettu vastaanotettavaksi valtion kouluihin sellaisia aistivallisia varten, on Porvoon, Turun ja Oulun kuuromyökkäinkouluihin kuhunkin perustettava rinnakkaisluokka näiden laitosten vakinaisen koeluokan ohelle, ynnä samalla sallinut, että puheena olevain rinnakkaisluokkain ylläpitämiseksi 8 vuoden aikana saadaan koululaitoksen menosääntöön ottaa vuotuinen 20,050 markan suuruinen määräraha.

Suomen Keisarillisen Senaatin alamaisesta esityksestä on Hänen Keisarillinen Majesteettinsa armossa määrännyt, että Perttulan tylsämielisten kasvatuslaitos on, 1 p:stä tammikuuta 1909 laskien, otettava kokonaan valtion huostaan, sekä samalla vahvistanut seuraavan asetuksen tämän laitoksen toiminnan järjestämiseksi:

1 §.

Perttulan kasvatuslaitoksessa, joka on laajennettava niin, että siinä saadaan tilaa 100 hoidokkaalle, annetaan kasvatusta ja opetusta sellaisille tylsämielisille, joita voidaan pitää kehityskykyisinä ja joissa ei ole tarttuvaa tautia.

2 §.

Laitokseen otetaan kahdeksan vuotta täyttäneitä, mutta ei yli kuudentoista vuoden ikäisiä lapsia, aluksi korkeintaan kahdeksi koevuodeksi. Lasta, joka tänä koeaikana havaitaan kasvatukselle mahdottomaksi tai joka enää ei voi edistyä, älköön laitoksessa kauemmin pidettävä.

Laitokseen pyrkijälle, joka ei ole täyttänyt säädettyä alinta ikää tahi on sivuuttanut vahvistetun korkeimman ikärajan, voi aistivalliskoulujen tarkastaja, laitoksen johtajan esityksestä, myöntää pääsyn laitokseen.

3 §.

Opetus laitoksessa on maksuton, mutta asunnosta, ravinnosta ja hoidosta suoritetaan kultakin hoidokkaalta 300 markan suuruinen vuosimaksu, joka, jos hoidokkaalle on annettava pitovaatteet, korotetaan 50 markalla. Aistivalliskoulujen tarkastaja saakoon kuitenkin hellittävässä tapauksissa, laitoksen johtajan esityksestä, myöntää alennusta tai vapautusta näistä maksuista.

4 §.

Laitokselle vahvistaa Senaatti ohjesäännön ja opetussuunnitelman; ja on, kunnes sellaiset on ehditty valmistaa, soveltuviin kohtiin noudatettava muille aistivalliskouluille vahvistettuja määräyksiä.

5 §.

Voidaksensa tulla huomioon otetuksi johtajan virkaa täytettäessä vaaditaan hakijalta, että hän Yliopistossa on suorittanut filosofian kandidaatti- tai jumaluusopillisen päästötutkinnon kuin myöskin kasvatustutkinnon taikka että hän julkaisemillaan teoksilla on osoittanut tieteellistä ja kasvatustutkinnon taitoa.

6 §.

Päästäksensä asunolaitoksen johtajattareksi, opettajaksi tai opettajattareksi laitokseen, tulee hakijan näyttää, että hän on suorittanut hyväksytyin päästötutkinnon jossakin maan kansakoulunopettaja- tai opettajatarseminaarissa; kuitenkin saatakoon sellaiseen virkaan myöskin ottaa hakija, joka on läpikäynyt semmoisen oppilaitoksen, jolla on päästötutkinto Yliopistoon, tai vähintäänkin kaksi luokkaa valtion jatko-opistoa, jos hän asianomaisten seminaarinopettajain edessä on suorittanut hyväksytyin kuulustelun niissä seminaarin opetusaineissa, jotka eivät ole kuuluneet hänen mainituissa oppilaitoksissa suorittamaansa oppijaksioon, sekä vähintään kaksi kuukautta on ottanut osaa opetusharjoituksiin seminaarin mallikoulussa ja hyväksytyillä käytöillä kokeilla osoittanut omaavansa tarpeellista taitavuutta opettaa ylempää kansakoulussa ja johtaa sellaista koulua.

7 §.

Pyrkivältä vakinaiseen virkaan laitoksessa vaaditaan, sen lisäksi mitä 5 ja 6 §:ssä kelpoisuutta varten on säädetty, että hän on edellä määrättyin opin-
näytteet suorittettuaan a) yhden vuoden aikana tutustunut opetukseen ja kasvatukseen työssämielisen kasvatustutkinnossa; b) tämän ajan jälkeen aistivalliskoulujen tarkastajan ja laitoksen johtajan tai Koulutoimen Ylihallituksen sitä varten määräämän henkilön edessä suorittanut tietopuolisen kuulustelun toimeen kuuluvissa oppiaineissa; sekä c) tutkijakunnan edessä, johon kuuluvat aistivalliskoulujen tarkastaja sekä laitoksen johtaja tai Ylihallituksen hänen sijaansa määräämä henkilö ja kaksi Ylihallituksen tarkoitusta varten määräämä jäsentä laitoksen opettajakunnasta, suorittanut käytöiset opettajakokeet.

8 §.

Kelpoisuutta varten käsityöopettajattaren virkaan vaaditaan, paitsi mitä muihin vakinaisiin opettajiin nähden edellä säädetään, vielä tietopuolista ja käytännöllistä perehtymistä niissä töissä, joissa viran haltijan tulee antaa opetusta.

9 §.

Laitoksen johtajan nimittää Senaatti, sittenkun Koulutoimen Ylihallitus on asianmukaisesti kuulutetun kolmenkymmenen päivän hakemusajan jälkeen laatinut ja Senaattiin lähettänyt ehdotuksen viran täyttämiseksi.

Asumalaitoksenjohtajattaren, opettajan ja opettajattaret ottaa toimeensa, aluksi kahdeksi koevuodeksi, Ylihallitus, sittenkun virat ovat olleet haettavina niinkään kolmenkymmenen päivän kuluessa ja laitoksen johtaja on lausuntonsa antanut.

Muuten noudatettakoon ajan pitennykseen kokeiden suorittamista varten, valtakirjan antamiseen ja valitukseen nähden mitä samassa suhteessa on säädetty viroista kansakoulunopettaja- ja opettajatarseminaareissa.

Huolimatta edellä säädetyistä kelpoisuusvaatimuksista oikeutetaan laitoksen nykyinen johtaja, asumalaitoksenjohtajatar sekä toimeensa virkavahvistuskirjan saaneet opettajat saamaan valtakirjan vastaavaan toimeen valtion laitoksessa.

Apuopettajattaret määrää toimeensa johtajan esityksestä Koulutoimen Ylihallitus.

Laitoksen palveluskunnan ottaa toimeen ja erottaa johtaja.

10 §.

Johtaja ja asumalaitoksenjohtajatar sekä vakinainen ja koetteeksi otettu opettaja ja opettajatar nauttii laitokselle vahvistetussa menosäännössä mainittuja palkkaetuja.

11 §.

Johtaja, asumalaitoksenjohtajatar, opettaja ja opettajatar olkoon kolmenkymmenvuotisen nuhteettoman palveluksen jälkeen virasta erotessansa oikeutettu saamaan jälellä olevaksi elinajaksensa vuotuisena eläkkeenä sen palkan, jota hän virasta erotessansa nauttii. Varemmin virasta eroavalle annetaan vuotuinen eläke, joka 25 vuotta palvelleelle vastaa kolmea neljänestä. 20 vuotta palvelleelle puolta ja 15 vuotta palvelleelle yhtä neljänestä palkasta.

12 §.

Jos johtajaa, asumalaitoksenjohtajatar, opettajaa tai opettajatar kohtaa parantumaton tauti taikka hän, itse olematta siihen syypää, tulee kykenemättömäksi virkaansa kauemmin hoitamaan, annettakoon asianomaiselle ero virastansa ja saakoon hän elinkautisen vuotuisen eläkkeen, joka 20 vuotta palvelleelle vastaa koko menosäännössä määrättyä palkkaa, 15 vuotta palvelleelle kolmea neljänestä, 10 vuotta palvelleelle puolta ja 5 vuotta palvelleelle yhtä neljänestä samasta palkasta.

13 §.

Johtaja, asumalaitoksenjohtajatar, opettaja ja opettajatar, joka on suorittanut yliopistolaisen oppijakson, on kirkolliseen virkaylennysoikeuteen nähden ja muissa soveltuvissa kohdin yhdenvertainen maan alkeisoppilaitosten opettajan kanssa. Sellaisen virassa kuolleen, valtakirjalla varustetun johtajan tai opettajan leski sekä vajavaltaiset ja turvattomat lapset nauttivat sitä virka- ja armovuodenoikeutta, joka on kirkollisten virkamiesten kuolinpesille vakuutettu

14 §.

Virka-arvo Suomen voimassa olevan arvojärjestyksen mukaan on johtajalla yhdeksännessä ja vakinaisella opettajalla yhdennessätoista luokassa.

15 §.

Jos johtaja, asumalaitoksenjohtajatar, opettaja tai opettajatar on tehnyt itsensä syyppääksi virkavirheeseen tai virkansa laiminlyömiseen, antakoon Koulutoimen Ylihallitus, hairahduksen laadun mukaan, syylliselle muistutuksen tai varoituksen taikka erottakoon hänet enintään kuukauden ajaksi virantoimituksesta menettämällä kaikki palkkaetunsa samalta ajalta.

Jos laiminlyönti uudistuu tai virhe on raskaamman laatuinen, on syyllinen Ylihallituksen toimenpiteestä pantava syytteenalaiseksi alioikeudessa; ja on Ylihallituksen vallassa harkintansa mukaan virantoimituksesta erottaa siten syytteeseen pantu henkilö kunnes asia on lopullisesti ratkaistu tai oikeus toisin määrää.

16 §.

Vakinainen ja koetteeksi otettu johtaja ja opettaja ovat osalliset Suomen kouluviraston eläkekassaan.

Menosääntö Perttulan tylsämielisten kasvatuslaitokselle.

Johtaja, paitsi vapaata asuntoa ja lämpöä,			
palkkaa	3,600: —		
palkkiota	400: —	4,000: —	
pidätetään valtiolaitokselle niin kauan kun johtaja E. L. Hedman on laitoksen palveluksessa ja kantaa palkkaa	4,000: —		
Asumalaitoksenjohtajatar, paitsi vapaata asuntoa ja lämpöä sekä ruokaa asumalaitoksen pöydässä,			
palkkaa		1,800: —	
Opettaja, paitsi vapaata asuntoa ja lämpöä,			
palkkaa	2,000: —		
palkkiota	600: —	2,600: —	
6 opettajatarta, paitsi vapaata asuntoa ja lämpöä,			
palkkaa à 1,600: —	9,600: —		
palkkiota à 200: —	1,200: —	10,800: —	
Opettajatar käsitöitä varten, paitsi vapaata asuntoa ja lämpöä, palkkaa	1,200: —		
palkkiota	200: —	1,400: —	
2 apuopettajatarta, paitsi vapaata asuntoa ja lämpöä sekä ruokaa laitoksen pöydässä, palkkiota à 500: —		1,000: —	
Käsityönopetusta ja oppilasten maanviljelystöiden joh- tamista varten		2,000: —	
Määräraha kesäloman valmistamiseksi johtajalle ja asu- malaitoksenjohtajattarelle		300: —	23,900: —

21 p:ltä lokakuuta 1908, nähnyt hyväksi sallia, että Jyväskylän kuuromykkäinkoulun määrärahaa palvelusväkeä varten korotetaan, vuoden 1909 alusta lukien, 875 markalla, mikä summa on koulun johtajan harkinnan mukaan käytettävä koulun palvelusväen palkkaetujen parantamiseksi.

Ylihallitukselle saapuneen kirjelmän mukaisesti 30 p:ltä joulukuuta 1908 on K. Senaatti, jotta Helsingin sokeainkoulun tarpeelliseksi havaittu laajennus kävisi mahdolliseksi, valtiolle ostanut talon ja tontin N:o 2 Kallion alueen toisella linjalla Helsingin kaupungissa.

Ylihallituksen alamaisestä esityksestä on Keisarillinen Senaatti, Kirkollisasiain Toimituskunnan kirjelmän mukaisesti 12 p:ltä tammikuuta 1909, sallinut, että 1,500 markan määräraha saadaan käyttää sokeain opetusta varten laaditun »Sokeain ensimmäisen lukukirjan» painattamiseen Braille'n pistekirjoituksella.

Suomen kuuromykkäin liiton hallituksen tekemästä alamaisestä anomuksesta on Keisarillinen Senaatti myöntänyt liitolle 5,000 markan vuotuisen valtioavun maksettavaksi, Siviilitoimituskunnalta Ylihallitukselle saapuneen kirjelmän mukaisesti 3 p:ltä maaliskuuta 1909, kolmen vuoden aikana, vuoden 1909 alusta lukien, m.m. ehdolla, että liiton opetustoiminta pannaan Ylihallituksen valvonnan alaiseksi.

Sittenkun Ylihallitus oli Hänen Keisarilliselle Majesteetilleen alamaisesti esittänyt, että määrärahoja aistiviälliskoulujen oppilaiden samoin kuin niiden henkilökunnan ruuanpitoa ja täysihoitoa varten korotettaisiin, on puheena olevia määrärahoja, niinkuin Kirkollisasiain Toimituskunnan kirjelmässä Ylihallitukselle 24 p:ltä maaliskuuta 1909 ilmoitetaan, korotettu sikäli, että vuosirahaksi kutakin laitoksen ruokavierasta kohti saadaan käyttää Helsingin ja Kuopion sokeainkouluissa 250 markkaa, Porvoon, Turun, Mikkelin, Kuopion ja Oulun kuuromykkäinkouluissa 300 markkaa ja Jyväskylän kuuromykkäinkouluissa 325 markkaa.

Tehdyistä alamaista anomuksesta on »Sokeiden ystävät» nimisen yhdistyksen Kuopion haaraosastolle, Siviilitoimituskunnan kirjelmän mukaisesti Ylihallitukselle 10 p:ltä toukokuuta 1909, myönnetty 5,000 markan määräraha maksettavaksi 1 p:stä elokuuta 1909 saman vuoden loppuun.

Koska sen jälkeen, kun Kuopion kuuromykkäinkouluun perustettiin rinnakkaisluokka, koulu on alkanut kaivata lisää tilaa, on Keisarillinen Senaatti, Kirkollisasiain Toimituskunnan kirjelmän mukaisesti Ylihallitukselle 28 p:ltä toukokuuta 1909, määrännyt, että johtajanrakennuksessa yhtä opettajaa varten sisustettu asunto on muutettava luokkahuoneiksi ja että tämän asunnon haltija sen sijaan nauttii määrättyä vuokratilaa, sekä sanottuun tarkoitukseen myöntänyt 2,760 markkaa.

Vuoden 1909 kuuntelumäärärahan, joka on tarkoitettu annettavaksi maan kuuromykkäin- ja sokeainkoulujen opettajiksi valmistuville henkilöille, on Ylihallitus jakanut siten, että opettajatarkokelaat E. Silvander ja M. Borg sekä käsityönjohtaja M. J. Ikonen ovat saaneet kukin 400 markkaa ja opettajatarkokelas E. Drake 300 markkaa, jota vastoin määrärahan jäännös on, hakijain puutteen vuoksi, julistettu uudestaan haettavaksi.

Saman vuoden matka-avut aistiviälliskoulujen johtajille, opettajille ja opettajattarille on Keisarillinen Senaatti, Kirkollisasiain Toimituskunnan kirjelmän mukaisesti 7 p:ltä huhtikuuta 1909, jakanut siten, että Kuopion sokeain-

koulun opettajatar rouva L. Lyytikäinen on saanut 1,300 markkaa. Turun kuuromykkäinkoulun asumalaitoksen johtajatar F. Pahlman 800 markkaa, Helsingin sokeainkoulun käsityönopettaja J. Makkonen 600 markkaa sekä Turun kuuromykkäinkoulun opettaja H. A. Jukola 300 markkaa.

Keisarillisen Senaatin tekemästä alamaisestä esityksestä on Hänen Keisarillinen Majesteettinsa, kumoten erinäisiä määräyksiä armollisessa asetuksessa maaliskuun 29 p:ltä 1904 kelpoisuudesta maan kuuromykkäin- ja sokeainkoulujen opettajatoimiin, nähnyt hyväksi 10 p:nä kesäkuuta 1909 säätää seuraavaa:

Kuuromykkäin- ja sokeainkoulun johtajan ja johtajattaren nimittää Keisarillisen Suomen Senaatin Talousosasto, sittenkuin Koulutoimen Ylihallitus, asianmukaisesti kuulutetun kolmenkymmenen päivän hakemusajan kuluttua, on tehnyt ja Keisarilliseen Senaattiin lähettänyt virkaehdotuksen. Muut opettajat ja opettajattaret sekä asumalaitoksen johtajattaren asettaa Koulutoimen Ylihallitus asianmukaisesti kuulutetun kolmenkymmenen päivän hakemusajan jälkeen ja asianomaisen johtajan tahi johtajattaren annettua lausunnon asiasta; ja olkoon virkain avoimeksi julistamisesta, lykkäyksestä kokeiden suorittamista varten, nimittämistä, koevuosista, valtakirjasta ja valituksesta voimassa mitä samassa suhteessa on säädetty viroista kansakoulunopettaja- ja opettajatarseminaareissa.

Kuuromykkäin- tahi sokeainkoulun virkoihin pyrkiviltä vaaditaan, sen lisäksi mitä lähinnä seuraavissa artikloissa (15—17) kelpoisuutta varten on säädetty, että he ovat osottaneet siveellisen vakavuuden ja nuorison ohjaamiseen soveliaan mielenlaadun ohessa omaavansa ne erityistiedot sekä sitä kokemusta ja tottumusta opettamiseen, kuin viran asianmukaiseen hoitamiseen tarvitaan.

Voidaksensa tulla huomioonotetuksi johtajan- tahi johtajattarenvirkaa täyttettäessä vaaditaan hakijalta, että hän Yliopistossa on suorittanut filosofian kandidaatti- tai jumaluusopillisen päästö-tutkinnon taikka että hän julkaisemillaan teoksilla on osottanut tieteellistä ja kasvatustaitoa taikka myös täytännyt ne kelpoisuusehdot johtajattaren- tai opettajattarenvirkaan, mitkä ovat säädetty X kohdassa Armollista asetusta 27 päivältä marraskuuta 1885, joka koskee muutamia muutoksia naissivistystä varten olevien oppilaitosten järjestämisessä; kuitenkin olkoon lupa poikkeustapauksissa johtajan- tahi johtajattarenvirkaan nimittää hakija, joka erinomaisella menestyksellä on harjoittanut opettajainta, silloinkin kun hän ei täytä edellä säädettyjä kelpoisuusehtoja.

Hakijalta, joka pyrkii johonkin vastamainituista viroista, vaaditaan että hän, edellä säädetty opinnäytteet suoritettuaan, on a) Yliopistossa suorittanut kasvatustutkinnon; b) kahden vuoden aikana kuuromykkäinkoulussa tahi yhden vuoden aikana sokeainkoulussa tutustunut opetukseen ja kasvatukseen sellaisessa koulussa; c) aistivalliskoulujen tarkastajan ja sen koulun johtajan tahi johtajattaren edessä, jonka Ylihallitus sitä varten määrää, ennen d) kohdassa säädettyä käytännöllistä opettajanäytettä suorittanut tutkinnon asianomaiseen virkaan kuuluvassa aistivalliskoulun kasvatustutkinnossa; sekä d) tutkijakunnan edessä, johon kuuluvat aistivalliskoulujen tarkastaja sekä koulun johtaja tai johtajatar ja kaksi Ylihallituksen siihen määräämää jäsentä koulun opettajakunnasta, suorittanut käytännöllisen opettajanäytteen, joka voidaan suorittaa jo auskulterausajan viimeisen kuukauden kuluessakin.

Kelpoisuudesta vakinaiseen opettajan- tai opettajattaren virkaan kuuromykkäin- tai sokeainkoulussa sekä asumalaitoksen johtajattarenvirkaan olkoon voimassa, mitä Armollisessa Julistuksessa 29 p:ltä toukokuuta 1901 on säädetty kelpoisuudesta opettajan- tai opettajattarenvirkaan ylemmässä kansakoulussa ynnä sen lisäksi 15 artiklan 2 kappaleen b), c) ja d) kohdissa esiintyvät vaatimukset.

Kelpoisuutta varten vakinaiseen käsityönopettajan tahi -opettajattaren virkaan kuuromykkäin- tahi sokeainkoulussa vaaditaan, paitsi edellisessä artiklassa mainittua kelpoisuutta opettajan- tai opettajattarenvirkaan ylemmässä kansakoulussa, vielä tietopuolista ja käytännöllistä perehtymistä niihin töihin, joissa viran haltijan tulee antaa opetusta. Kuitenkin voidaan näihin virkoihin ottaa henkilö, joka on suorittanut korkeamman tarkoituksenmukaisesti järjestetyn käsityönopettajain tahi -opettajatarten valmistuslaitoksen kurssin, jota paitsi sokeainkoulun käsityönopettajan virkaan pyrkijältä vaaditaan, että hän on kahden vuoden aikana opiskellut sitä pääammattia, joka kuuluu hänen käsityönopetustoimeensa, ja, jos virkaan on yhdistetty opetusta toisissakin käsityönhaaroissa, todistus siitä, että hakija kykenee itse harjoittamaan sekä opettamaan niitäkin käsitöitä. Lisäksi on käsityönopettajakokelaan auskulteerattava kuuromykkäinkoulussa vähintäänkin yhden vuoden ja sokeainkoulussa yhden lukukauden aika sekä suoritettava 15:n artiklan 2:n kappaleen c) ja d) kohdissa säädetty tutkinto ja opettajanäyte.

II. Eri koulut.

Porvoon kuuromykkäinkoulu.

Vastaanotto- ja koelaitos. Puhekoulu kuuromykille lapsille ruotsinkielisistä kodeista.

Sisä- ja ulko-oppilaslaitos.

Koulussa on lukuvuoden kuluessa ollut toimessa neljä luokkaa, käsittäen 1:sen, 3:n, 5:n ja 7:n vuosiryhmän. Ensimmäinen luokka, joka on koe- ja ääntämisluokkana, on ollut jaettuna kahdeksi rinnakkaisosastoksi, jota paitsi kouluun pyrkivien kuuromykkien lasten suureen lukumäärään nähden ja Kirkollisiasiain Toimituskunnan kirjelmän mukaisesti elokuun 20 p:ltä 1908 on pantu toimeen erityinen yksiluokkainen rinnakkaisosasto. Lukuvuoden alussa kouluun otettuja uusia oppilaita oli 27 ja koulun koko oppilasmäärä on ollut 62, näistä poikia 32 ja tyttöjä 30. Asumalaitoksessa on tilaa 20 oppilaalle. Johtajantointa on hoitanut johtaja, filosofiankandidaatti K. O. Wichmann. Koulun menosääntö vuodeksi 1909 on vahvistettu 49,070 markaksi.

Kouluneuvoston jäseninä ovat toimineet: piispa H. Råbergh (puheenjohtaja), konsulinrouva H. Söderström, lehtori R. Lindblad ja tuomiokapitulin-assessori E. A. Heman.

Turun kuuromykkäinkoulu.

Vastaanotto- ja koelaitos. Puhekoulu kuuroyksille lapsille suomenkielisistä kodeista.

Sisä- ja ulko-oppilaslaitos.

Koulussa on lukuvuoden kuluessa ollut toimessa ensimmäinen luokka, joka on ollut koe- ja ääntämisluokkana ja jakaantuneena neljäksi eri rinnakkaisosastoksi, käsittäen ensi vuosikurssin oppilaita, sekä toinen ja kolmas luokka, kumpikin jaettuna kahdeksi rinnakkaisosastoksi ja käsittäen 3:n ja 5:n vuosikurssin oppilaita, ynnä luokat VI—VIII, käsittäen vastaavien vuosikursien oppilaita. Koko oppilasmäärä on ollut 124, näistä poikia 67 ja tyttöjä 57. Uusia oppilaita otettiin kouluun lukuvuoden alussa 50. Koulun asumalaitokseen on ollut sijoitettuna 30 oppilasta.

Koulun menosääntö vuodeksi 1909 on vahvistettu 89,180 markaksi.

Johtajantointa on hoitanut johtaja, varapastori A. E. Nordman.

Kouluneuvoston jäseninä ovat toimineet: kaupunginlääkäri ttri B. Hahl (puheenjohtaja), tuomari B. Arrhenius ja rouva A. Rydman.

Mikkelin kuuromykkäinkoulu.

Kirjoituskoulu kuuroyksille lapsille suomenkielisistä kodeista. Sisä- ja ulko-oppilaslaitos.

Koulussa, joka vastaanottaa opetettaviksi ja kasvatettaviksi ainoastaan sellaisia kuuroyksiiä lapsia, jotka oltuaan kaksi vuotta suomenkielisessä puhekoulussa on havaittu kykenemättömiksi saamaan opetusta puhemetoodin mukaan ja sen johdosta ovat pantavat jatkamaan oppimista kirjoitusmetoodin mukaan, on lukuvuoden kuluessa ollut toimessa kaksi, oppikursseiltaan kaksivuotista luokkaa, jaettuna kumpikin kahdeksi rinnakkaisosastoksi, käsittäen 3:n ja 5:n vuosikurssin oppilaita, sekä 3 ylenevää luokkaa, vastaten 5:ttä—7:ttä vuosiryhmää. Sitäpaitsi on koulussa ylläpidetty erityistä luokkaa heikkolajisille oppilaille.

Koko oppilasmäärä on ollut 80, näistä poikia 47 ja tyttöjä 33. Asumalaitoksessa on ollut tilaa 20 oppilaalle. Maan puhekouluista suomenkielisiä kuuroyksiiä lapsia varten on lukuvuoden alussa siirretty tähän kouluun 22 oppilasta.

Koulun menosääntö vuodeksi 1909 on vahvistettu 55,990 markaksi.

Johtajantointa on hoitanut johtaja, opettajakandidaatti A. I. Savolainen.

Valtakirja käsitöiden piirustuksen y. m. opettajatoimeen on annettu koeteeiksi määrätyle näiden aineiden opettajalle O. J. Himaselle.

Oppilasmäärän lisääntymisen takia laitoksen määrärahasa ruuanpitoa varten syntyneen vajauksen täyttämiseksi on Kirkollisiasiain Toimituskunnalta Ylihallitukselle tulleen kirjelmän mukaan lokakuun 27 p:ltä 1908 myönnetty 5,200 markan lisämääräraha.

Kouluneuvoston jäseninä ovat toimineet: vankilanjohtaja I. G. Myhrberg (puheenjohtaja), ttri A. Hillbom ja rouva H. Sahlan.

Kuopion kuuromykkäinkoulu.

Vastaanotto- ja koelaitos. Puhekoulu kuuromykillä lapsille suomenkielisistä kodeista.

Sisä- ja ulko-oppilaslaitos.

Koulussa on lukuvuoden kuluessa on ollut toimessa ensimmäinen luokka, joka on ollut koe- ja ääntämisluokkana ja jaettuna kolmeksi rinnakkaisosastoksi, käsittäen ensi vuosikurssin oppilaita, toinen luokka jaettuna kolmeksi rinnakkaisosastoksi ja käsittäen 3:nnen vuosikurssin oppilaita, kolmas luokka jaettuna kahdeksi rinnakkaisosastoksi 5:nnen vuosikurssin oppilaille sekä luokat VI—VIII vastaavien vuosiryhmien oppilaille. Koko oppilasmäärä on ollut 137, näistä poikia 71 ja tyttöjä 66, jälkimäisistä 30 otettuina koulun asumalaitokseen.

Lukuvuoden alussa otettiin kouluun 37 uutta oppilasta.

Laitoksen menosääntö vuodeksi 1909 on vahvistettu 87,865 markaksi.

Johtajantointa on hoitanut johtaja Kust. Killinen.

Rinnakkaisluokan ylläpitämiseksi lukuvuonna 1908—1909 kolmannen vuosiosaston oppilaita varten on Kirkollisasiain Toimituskunnalta Ylihallitukselle tulleen kirjelmän mukaan heinäkuun 30 piltä 1908 myönnetty 6,225 markan ylimääräinen määräraha, josta 2,100 markkaa on ollut opetuspalkkiota.

Kouluneuvoston jäseninä ovat toimineet: rehtori U. W. Telén (puheenjohtaja), tri G. Forstén, kauppaneuvos I. Löf, neiti B. Stenius ja rouva J. Therman.

Pietarsaaren kuuromykkäinkoulu.

Koulu yli-ikäisille kuuromykillä ruotsinkielisistä kodeista ja kirjoituskoulu kuuromykillä lapsille ruotsinkielisistä kodeista. Sisäoppilaslaitos.

Koulussa on lukuvuoden kuluessa toiminut yli-ikäisten kuuromykkäin osasto, kurssiltaan nelivuotinen, sekä kirjoitusosasto, joka on kurssiltaan kuusi- vuotinen ja tarkoitettu Porvoon puhekoulusta tänne kirjoitusmetoodin mukaan opetettaviksi siirretyille oppilaille. Oppilasmäärä on ollut 23, näistä poikia 16 ja tyttöjä 7, kaikki sijoitettuina koulun asumalaitokseen.

Koulun menosääntö vuodeksi 1909 on vahvistettu 33 720 markaksi.

Johtajantointa on hoitanut johtajatar M. Kahelin.

Kouluneuvoston jäseninä ovat toimineet: tri Elisabeth Backman (puheenjohtaja), apteekkari K. L. Candelin ja pastori J. Arvonen.

Jyväskylän kuuromykkäinkoulu.

Koulu yli-ikäisille kuuromykillä suomenkielisistä kodeista. Ulko-oppilaslaitos.

Koulussa on lukuvuoden kuluessa ollut toimessa kaksi rinnakkaisosastoa, kummassakin neljä luokkaa ja näissä yksivuotiset kurssit. Oppilasmäärä on ollut 113, joista miespuolisia 63 ja naispuolisia 50, kaikki koulun toimesta sijoitettuina täysihoidon koteihin laitoksen paikkakunnalla.

Koulun menosääntö vuodeksi 1909 on vahvistettu 79,175 markaksi.

Johtajantointa on hoitanut johtaja, entinen kappalainen E. J. K. Luoma.

Vajauksen täyttämiseksi koulun määrärahasa opetusvälineiden ja työainesten oston on K. Senaatti, Kirkollisasiain Toimituskunnan kirjelmän mukaan tammikuun 19 päivältä 1909, myöntänyt 1,000 markan lisämäärärahan.

Tehdystä esityksestä on Kirkollisasiain Toimituskunnan kirjelmän mukaan helmikuun 19 p:ltä 1909 määrätty 360 markan summa lisäopetusta varten suutarinamatissa.

Kouluneuvoston jäseninä ovat toimineet: kirkkoherra K. Vanne, tri K. A. Rikala, rouva A. Niemi, seminaarinjohtaja K. Raitio ja kauppias R. Ruth.

Oulun kuuromykkäinkoulu.

Vastaanotto- ja koelaitos. Puhekoulu kuuromykille lapsille suomenkielisistä kodeista.

Sisä- ja ulko-oppilaslaitos.

Koulussa on lukuvuoden kuluessa ollut toimessa vastaanotto- ja koeluokka, jaettuna neljäksi rinnakkaisosastoksi ja käsittäen ensi vuosikurssin oppilaita, toinen luokka, jaettuna kahdeksi rinnakkaisosastoksi ja käsittäen kolmannen vuosikurssin oppilaita, kolmas luokka, jossa on kahdella rinnakkaisosastolla ollut 5nnen vuosikurssin oppilaita, sekä luokat VI—VIII, käsittäen vastaavia vuosiryhmiä. Koko oppilasmäärä on ollut 108, näistä poikia 57 ja tyttöjä 51. Asumalaitoksessa on tilaa 40 oppilaalle. Lukuvuoden alussa otettiin kouluun 47 uutta oppilasta.

Koulun menosääntö vuodeksi 1909 on vahvistettu 83,640 markaksi.

Johtajantointa on hoitanut johtaja, filosofianmaisteri K. E. Kahva ja tämän kuoltua rouva M. Kahva.

Kouluneuvoston jäseninä ovat toimineet: kaupunginlääkäri tri G. Borg, rouva E. Pentzin ja kauppias J. Illikainen.

Helsingin sokeainkoulu.

Koulu sokeille lapsille suomenkielisistä kodeista ja väliaikainen koulu sokeille lapsille ruotsinkielisistä kodeista. Sisäoppilaslaitos.

Koulussa on lukuvuoden kuluessa ollut toimessa suomenkielinen valmistava osasto jaettuna kahteen luokkaan, suomalainen kouluosasto, jaettuna kahteen luokkaan, sekä käsityösosasto, tämäkin tietopuolisten aineiden opetuksessa jaettuna kahteen luokkaan. Väliaikaisessa ruotsinkielisessä osastossa on lukuvuoden kuluessa ollut kolme luokkaa, käsittäen valmistavan koulun, kouluosaston ja käsityösosaston oppilaita. Koko oppilasmäärä on ollut 51, näistä poikia 26 ja tyttöjä 25, kaikki sijoitettuina koulun asumalaitokseen. Oppilaista oli suomenkielisiä 50 ja ruotsinkielisiä 7. Uusia oppilaita ei ole tänä lukuvuonna kouluun otettu.

Koulun menosääntö vuodeksi 1909 on vahvistettu 69,900 markaksi.

Koulua on johtanut johtaja, pastori K. Sipilä.

Koulun huoneiston laajentamista varten on ostettu talo N:o 2 Kallion 2:sella linjalla, johon tarkotukseen on myönnetty 82,000 markkaa.

Kouluneuvoston jäseninä ovat toimineet: tri G. A. Nordman, rouva I. Hallstén, vapaaherratar A. af Schultén ja tri neiti A. Söderhjelm.

Kuopion sokeainkoulu.

Koulu sokeille lapsille suomenkielisistä kodeista. Sisäoppilaslaitos.

Koulussa on lukuvuoden kuluessa ollut toimessa yksi valmistava, yksi kouluosasto ja yksi työosasto, kussakin kaksi luokkaa ja luokissa kaksivuotinen kurssi. Koko oppikurssi kestää 10 vuotta. Oppilaita on ollut kaikkiaan 55, näistä poikia 33 ja tyttöjä 22, kaikki sijoitettuina koulun asumalaitokseen. Lukuvuoden alussa otettiin kouluun 11 uutta oppilasta.

Koulun menosääntö vuodeksi 1909 on vahvistettu 54,580 markaksi.

Vajauksen täyttämiseksi määrärahassa lääkäriä ja lääkkeitä varten on Kirkollisasiain Toimituskunnan kirjelmän mukaan helmikuun 10 p:ltä 1909 myönnetty 230 markkaa 90 penniä.

Koulua on johtanut v. t. johtaja, opettaja G. A. Wuorela.

Kouluneuvoston jäseninä ovat toimineet: rehtori U. W. Telén (puheenjohtaja), tri G. Forstén, kauppaneuvos I. Löf, neiti B. Stenius ja rouva J. Therman.

Perttulan kasvatuslaitos.

Kasvatuslaitos tylsämielisille lapsille sekä suomen- että ruotsinkielisistä kodeista.

Sisäoppilaslaitos.

Laitos, joka tätä ennen on toiminut valtion avustamana yksityislaitoksena, siirtyi tammikuun 1 p:nä 1909 kokonaan valtion huostaan, jolloin myöskin laitoksessa työskentelevä opettajisto asetettiin vakinaiselle sääntöpalkalle. Laitokselle vahvistetun työsuunnitelman mukaan on laitosta, sitenkun sille tarkotetut uudet rakennukset valmistuvat, laajennettava sikäli, että siihen sopii 100 oppilasta. Kunnes tämä ehtii tapahtua, on laitoksessa tilaa 60 oppilaalle. Lukuvuonna 1908—09 oli laitokseen sisäänkirjoitettuina 60 oppilasta, näistä poikia 36 ja tyttöjä 24. Koko lukumäärästä opetettiin 15, nimittäin 8 poikaa ja 7 tyttöä, ruotsinkielellä. Muut oppilaat olivat suomenkielisiä. Oppilaat ovat opetuksessa jakaantuneet kaksiluokkaiselle valmistavalle osastolle, neliluokkaiselle kouluosastolle sekä käsityöosastolle, jossa on ollut 8 eri oppilasryhmää. Tietopuoliseen opetukseen kuuluu kansakoulun tavallisia oppiaineita siinä laajuudessa kuin oppilaiden henkisen kehityskannan mukaan on ollut mahdollista; käytöllisessä opetuksessa on harjoitettu etusijassa kaikenlaisia maanviljelystöitä, minkä ohella pojille on opetettu puunveistoa ja suutarioimista, tytöille tavanmukaisia naiskäsistöitä, kuten sukankudontaa, ompelua, kankaankudontaa y. m.

Laitoksen menosääntö vuodeksi 1909 on vahvistettu 60,220 markaksi.

Johtajantointa on hoitanut johtaja, filosofianmaisteri E. L. Hedman, jota on oppilaiden opetuksessa ja kasvatuksessa avustanut asumalaitoksen johtajatar ynnä kaksi mies- ja kuusi naispuolista opettajaa.

Kouluneuvoston jäseninä ovat toimineet: kirkkoherra O. Nyström, sairaalanlääkäri T. Wichmann ja rouva A. Bergman.

III. Yksityislaitokset.

Kurikan kuuromykkäinkoulu.

Koulu yli-ikäisille kuuromykille suomenkielisistä kodeista. Sisäoppilaslaitos.

Laitoksessa on lukuvuoden kuluessa opetettu 12 kuuromykkää, näistä miehiä 8 ja naisia 4. Lukuvuoden päättyessä päästettiin koulusta kolmivuotisen kurssin täysin suorittaneina 4 miestä. Lukuvuodessa on ollut 194 lukupäivää, jolloin opetusta on annettu 34 tuntia viikossa. Oppiaineina on ollut: uskontoa 7 viikkotuntia, äidinkieltä 13 t., kaunokirjoitusta 2 t., laskentaa 4 t., maantietoa 2 t., luonnontietoa 2 t. ja käsitöitä 4 viikkotuntia. Opetusta on annettu suomenkielellä.

Laitosta on johtanut rovasti B. J. Söderman sekä hänen lukuvuoden aikana sattuneen kuolemansa jälkeen rovastinleski O. Söderman, ja opetuksessa on avustanut yksi mies- ja yksi naisopettaja.

Laitoksen ylläpitämiseksi on rovasti B. J. Söderman nauttinut 2,400 markan valtioapua.

Helsingin työkoulu sokeille miehille.

Kuten laitoksen nimestä ilmenee, on sen tarkoituksena antaa opetusta yli-ikäisille miespuolisille sokeille, lähinnä sellaisille, jotka iäkkäämpänä ovat taudin tai onnettomuuden johdosta menettäneet näkönsä. Oppilasmäärä on lukuvuoden kuluessa ollut 26, kieleen ja kykyynsä nähden jaettuina eri osastoihin. Opetusta on annettu, paitsi sokeainkirjoituksen lukemisessa ja kirjoittamisessa sekä tavallisissa tietopuolisissa aineissa, myös varsinkin sokeille sopivissa ammateissa, kuten korien, harjojen ja mattojen valmistamisessa. Opetustyö on kestänyt yhteensä noin 34 viikkoa. Opetus on maksuton, mutta ruuasta ja asunnosta suorittavat oppilaat 25 markkaa kuukaudelta. Kuusi oppilasta on saanut oppilasmaksujen alennusta ja yhdeksän on ollut kokonaan vapautettuja näistä maksuista.

Laitosta on johtanut johtajatar A. von Zansen, jota on opetuksessa avustanut kaksi mies- ja kaksi naisopettajaa. Yksi oppilaista on sitäpaitsi saanut yksityisillä varoilla opetusta piaanon- ja urkujensoitossa.

Laitoksen ylläpitämiseksi on »Sokeiden ystävät» nimisellä yhdistyksellä ollut 12,000 markan valtioapu, jota paitsi Helsingin kaupunkikunta on laitosta avustanut 2,000 markalla.

Kuopion työkoulu täysikasvuille sokeille.

Lukuvuoden alussa otettiin kouluun 4 uutta oppilasta, kaikki naisia. Koko oppilasmäärä oli 26, näistä miehiä 13 ja naisia samoin 13.

Laitosta on johtanut johtajatar Mia Lipponen, jota on opetuksessa avustanut kolme opettajaa ja yksi opettajatar.

Opetus on käsittänyt, paitsi sokeainkirjoituksen lukemisen ja kirjoittamisen harjoitusta, myös tavallisia tietopuolisia oppiaineita sekä ammattiopetusta, miehille harjoitusta korien, mattojen ja harjojen teossa ja naisoppilaille ompelussa ja kudonnassa.

Naisoppilaat ovat olleet sijoitettuina koulun asumalaitokseen, jota vastoin miesoppilailla on ollut täysihoito kodeissa koulun paikkakunnalla.

Laitoksen ylläpitämiseksi on »Sokeiden ystävien Kuopion haaraosastolla» ollut 12,000 markan valtioapu.

Tähän liitetään alamaissimmasti muutamia tilastollisia tauluja lukuvuodelta 1908—1909, jotka on laadittu asianomaisilta laitosten johtajilta saatujen tietojen nojalla.

Helsingissä, Koulutoimen Ylihallituksessa syyskuussa 1910.

Viran puolesta:

Valter Forsius.

I. Opettajien ja opettajattarien lukumäärä Suomen valtion aistivalliskouluissa lukuvuonna 1908—1909.

Koulun laatu.	Koulupaikka.	Opetus- metodi.	Opetuskieli.	Opettajien ja opettajattarien lukumäärä.									Kaikki yhteensä.
				Vakinaisia ja koetteeksi määrättyjä.			Virkaatekeviä ja apulaisia.			Tuuti- ja palkkio-opettajia.			
				Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	Miehiä.	Naisia.	Yhteensä.	
A. Kuuromykkäinkouluja.													
Kuuromykkäinkoulu	Porvoo	puhe-	ruotsi	3	4	7	—	—	—	—	2	2	9
»	Turku	puhe-	suomi	5	7	12	—	—	—	1	1	2	14
»	Mikkeli	kirjoitus-	suomi	4	5	9	—	1	1	1	1	2	12
»	Kuopio	puhe-	suomi	4	8	12	—	1	1	1	1	2	15
»	Pietarsaari	kirj. ja viitts-	ruotsi	1	2	3	2	—	2	2	2	4	9
»	Jyväskylä	kirj. ja viitts-	suomi	4	3	7	1	3	4	3	2	5	16
»	Oulu	puhe-	suomi	4	7	11	1	1	2	1	1	2	15
B. Sokeainkouluja.													
Sokeainkoulu	Helsinki	—	ruot. ja suom.	4	4	8	—	2	2	4	2	6	16
»	Kuopio	—	suomi	3	3	5	—	3	3	2	1	3	11

II. Viikkotuntien lukumäärä kutakin opettajaa ja opettajatarta kohti

Koulun laatu.	Koulupaikka.	Luokkia ja osastoja.
A. Kuuromykkäinkouluja.		
Kuuromykkäinkoulu	Porvoo	6
»	Turku	11
»	Mikkeli	8
»	Kuopio	9
»	Pietarsaari	5
»	Jyväskylä	8
»	Oulu	9
B. Sokeainkouluja.		
Sokeainkoulu	Helsinki	9
»	Kuopio	6

valtion aistivalliskouluissa lukuvuonna 1908—1909.

Opetustuntija viikossa, joita hoitaa:												
Johtaja tai johtajatar.		Asumalaitoksen johtajatar.		Vakinainen, koetteeksi määrätty, apulais- tai virkaatoimittava opettaja ja opettajatar.			Tuntiopettaja ja opettajatar.			Yhteensä viikkotuntia.		Koko summa.
Lukunaineita.	Harjoitusaineita.	Lukunaineita.	Harjoitusaineita.	Opettajien lukumäärä.	Lukunaineita.	Harjoitusaineita.	Opettajien lukumäärä.	Lukunaineita.	Harjoitusaineita.	Lukunaineita.	Harjoitusaineita.	
12	4	20	—	5	116	56	1	—	12	148	72	
10	—	15	—	10	208	68	2	—	18	233	86	319
15	—	18	—	8	174	52	2	—	12	207	64	271
10	—	15	—	11	234	69	2	—	18	259	87	346
15	—	—	—	4	70	26	4	—	33	85	33	118
10	—	—	—	12	224	102	3	—	30	234	132	366
10	—	15	—	11	243	60	2	—	18	268	78	346
12	—	14	—	8	126	105	6	—	27	152	132	284
12	—	—	14	6	96	82	3	—	22	108	118	226

III. Viikottuntia kussakin luku- ja harjoitusaineessa valtion aistivalliskouluissa lukuvuonna 1908—1909.

Koulun laatu.	Koulupaikka.	Luokka tai vuosiosasto.	Luku- ja harjoitusaineita.										Yhteensä.							
			Probleja laulu- lajkeja.	Uskonto ja tekstin- selitys.	Aidinkieli.	Laskeenta.	Mittausoppi ja kät- jampito.	Maanntiede.	Historia.	Luonnontiede.	Havainto-opetus.	Kaunokirjoitus.		Voiroistelu.	Kaavain.	Piirustus.	Laulu ja soitanto.	Kuuloharjoituksia.	Käsityöt ja ammudit.	
A. Kuuromykkäinkouluja.																				
Kuuromykkäinkoulu (Puhekoulu)	Porvoo	I A } I B } I C }			25	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	6	36	
		III	3	19	4	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	—	8	41	
		V	5	15	4	—	3	—	—	3	—	—	—	—	2	—	—	8	43	
		VII	6	13	4	—	2	2	1	—	—	3	—	—	2	—	—	8	41	
Kuuromykkäinkoulu (Puhekoulu)	Turku	I A } I B 1 } I B 2 } I C }			25	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	6	36	
		III A } III B }	—	3	18	4	—	—	—	—	—	3	—	—	2	—	—	8	38	
		V A	—	5	15	4	—	3	—	—	—	3	—	—	2	—	—	8	40	
		V B	—	5	15	4	—	3	—	—	—	3	—	—	2	—	—	8	40	
		VI	—	6	12	4	—	3	—	2	—	3	—	—	2	—	—	8	40	
		VII	—	6	11	4	—	2	2	2	—	3	—	—	2	—	—	8	40	
		VIII	—	6	11	4	—	2	2	2	—	3	—	—	2	—	—	8	40	
		I. vähälähj. v.	—	3	17	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	22
Kuuromykkäinkoulu (Kirjoituskoulu)	Mikkeli	I C } I D }	—	3	20	3	—	—	—	—	—	2	2 (3)	—	—	—	—	6 (8)	36 (39)	
		III C } III D }	—	5	15	4	—	2	—	—	—	—	2 (3)	—	2	—	—	8	38 (41)	
		V	—	4	16	4	—	2	—	—	—	—	2 (3)	—	2	—	—	8	38 (39)	
		VI	—	6	14	4	—	2	—	2	—	—	2 (3)	—	2	—	—	8	40 (41)	
		VII	—	6	13	4	—	2	—	2	—	—	2 (3)	—	2	—	—	8	39 (46)	
		I A } I B } I C }	—	—	25	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	—	6	35
		III A 1 } III A 2 } III B }	—	3	18	4	—	—	—	—	—	—	1	3	—	1	—	—	6	36

Kuuromykkäinkoulu. (Puhokoulu)	Kuopio	V A	—	4	17	4	—	2	—	—	—	—	3	—	2	—	—	7	39	
		V B	—	4	17	4	—	2	—	—	—	—	—	3	—	2	—	7	39	
		VI	—	5	15	4	—	3	—	—	—	—	—	3	—	2	—	8 (7)	39 (40)	
		VII	—	6	12	4	—	3	2	—	—	—	—	3	—	2	—	8 (7)	39 (40)	
		VIII	—	6	12	4	—	3	2	—	—	—	—	3	—	2	—	8 (7)	39 (40)	
Kuuromykkäinkoulu. (Koulu yli-ikäisille sekä kirjoituskoulu)	Pietarsaari	yl. ik. I	—	6	16	3	—	—	—	—	2	1	3	—	1	—	—	12 ¹ / ₂	43 ¹ / ₂	
		kirj. I	—	5	18	4	—	—	—	—	3	1	3	—	1	—	—	10 ¹ / ₂	43 ¹ / ₂	
		III ja VI	—	5	15	4	—	3	—	—	—	1	3	—	1	—	—	10 ¹ / ₂	43 ¹ / ₂	
		I A ja I B	—	3	22	3	—	—	—	—	—	1	3	—	1	—	—	9	42	
		I C	—	4	12	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23	43
Kuuromykkäinkoulu. (Koulu yli-ikäisille)	Jyväskylä	II A ja II B	—	4	20	3	—	—	—	—	—	—	1	3	—	1	—	10 ¹ / ₂	42 ¹ / ₂	
		III A ja III B	—	5	16	3	—	2	—	—	—	—	2	3	—	2	—	12 ¹ / ₂	45 ¹ / ₂	
		IV A ja IV B	—	6	14	3	—	3	—	1	—	—	2	3	—	2	—	12 ¹ / ₂	46 ¹ / ₂	
		I A	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		I B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kuuromykkäinkoulu. (Puhokoulu)	Oulu	I C	—	—	25	—	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	6	36	
		I D	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		III A	—	3	18	4	—	—	—	—	—	—	2	3	—	—	—	8	38	
		III B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		V A	—	5	15	4	—	3	—	—	—	—	3	—	2	—	—	8	40	
		V B	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
		VI	—	5	14	4	—	2	—	2	—	—	3	—	2	—	—	8	40	
		VII	—	6	11	4	—	2	2	2	—	—	3	—	2	—	—	8	40	
		VIII	—	6	11	4	—	2	2	2	—	—	3	—	2	—	—	8	40	
		Suom. valm. I	3	3	8	4	—	—	—	—	4	—	3	2	—	2	—	—	8	37
» » II	3	3	8	4	—	—	—	—	4	—	3	2	—	2	—	—	8	37		
B. Sokeainkouluja.		Suom. II (1)	—	4	8	4	—	2	—	2	3	—	3	1	—	2	—	15	44	
		» II (2)	—	5	8	4	1	3	2	2	—	—	3	—	—	—	—	15	45	
Sokeainkoulu	Helsinki	Suom. työs. I	—	1	4	1	—	1	1	1	—	—	3	—	—	2	—	31	45	
		» » II	—	1	2	1	—	1	1	1	—	—	3	—	—	2	—	33	45	
		Ruots. valm.	3	3	8	4	—	2	—	—	3	—	3	2	—	2	—	8	38	
		» kouluos.	—	4	7	4	1	3	2	2	—	—	3	—	—	2	—	17	45	
		» työs.	—	1	4	1	—	—	—	—	1	—	—	3	—	—	4	—	31	45
Sokeainkoulu	Kuopio	Valmistava I	—	4	8	4	—	—	—	—	—	4	—	2 ¹ / ₂	2	—	1	—	6	30 ¹ / ₂
		» II	—	4	8	4	—	—	—	—	—	4	—	2 ¹ / ₂	2	—	1	—	11	36 ¹ / ₂
		I	—	5	8	4	—	3	—	—	4	—	2	2	—	2	—	11 ¹ / ₂	41 ¹ / ₂	
		II	—	5	8	4	1	3	2	2	—	—	2	—	—	4	—	16	47	
		Työosasto I	—	2	4	2	—	1	2	1	—	—	3	—	—	—	4	—	28	47
» II	—	1	2	1	—	1	1	1	—	—	3	—	—	5	—	—	33	48		

Muist. Missä kaksi lukua on samassa sarakkeessa, tarkoittaa edellinen mies- ja jälkimäinen naisoppilaita.

IV. Valtion aistivalliskoulujen menot opetukseen y. m. vuonna 1909.

Koulun laatu.	Koulupaikka.	Palkkauksia.		Kirjasto.		Opetus- ja työkalusto.		Polttopuut ja valaistus.		Ruuanpito ja majoitus.		Lääkäripalkkio ja lääkkeitä.		Sekalaisia menoja.		Yhteensä menoja vuoden kuluessa ¹⁾		
		Smc.	7m.	Smc.	7m.	Smc.	7m.	Smc.	7m.	Smc.	7m.	Smc.	7m.	Smc.	7m.	Smc.	7m.	
A. Kuuromykkäinkouluja.																		
Kuuromykkäinkoulu	Porvoo	23,936	32	197	93	957	29	2,941	72	14,262	28	379	30	1,185	24	43,860	08	
»	Turku	43,630	66	200	—	1,524	42	6,596	10	30,706	22	989	70	2,499	05	86,146	15	
»	Mikkeli	29,073	33	198	12	1,198	11	3,997	44	20,866	04	487	55	1,997	19	57,817	78	
»	Kuopio	41,790	—	150	22	1,326	06	4,540	07	34,044	73	600	—	1,967	55	83,923	83	
»	Pietarsaari	19,080	—	198	55	809	81	1,749	90	5,805	22	335	90	1,493	80	28,973	18	
»	Jyväskylä	38,481	64	199	92	2,299	96	2,149	68	35,827	70	600	—	1,472	75	81,031	65	
»	Oulu	35,180	40	195	57	1,368	73	6,500	—	27,592	08	598	—	2,139	85	75,880	49	
B. Sokeainkouluja.																		
Sokeainkoulu	Helsinki	34,890	32	150	—	3,499	57	9,893	13	14,765	44	1,000	—	5,995	55	70,193	69	
»	Kuopio	26,516	66	149	89	3,141	15	5,981	81	12,256	15	525 230	20 90	3,364	30	52,166	06	
C. Työväestien kouluja.																		
Kasvatustulos	Perttula	29,220	14	116	37	514	60	5,187	05	16,281	01	803	35	7,154	09	59,276	61	

¹⁾ Tähän eivät sisälly kouluhuoneustomaksut.

²⁾ » » » rinnakkaisluokan menot.

